

Lotin Fällor

Tips och råd vid användning av fångstredskap.

Mars.08

Placera fällan på en plats där du sedan tidigare vet att djuren har sitt stråk välj platsen noggrant så att du kan utnyttja signalsystemet och kontrollera fällan på långt avstånd med kikare eller ficklampa. Det är också viktigt att fällan får stå ostört från obehöriga under långa perioder. Finns det inte några lämpliga stråk där det skulle passa att ställa fällan så går det på några års sikt att skapa dessa förhållanden, genom att åtla kraftigt året runt med levande musätlar, jäst kött mm. Åteln bör ligga så att djuren känner en viss trygghet när de smyger fram för att äta t.ex. skogsbryne åkerkant osv. En åtel mitt ute på ett stort fält eller nära husen är ofta dömd att misslyckas, eftersom de äldre djuren är alldeles för vaksamma för att ta en sådan risk.

Under den tid då djuren är fridlysta ska fällan om möjligt stå kvar på sin plats, så att den växer ner i marken, luckan gillras nu upp med en galvad spik i stället. På så sätt kan djuren fritt gå och hämta maten som alltid ska finnas i och runt omkring fällan. Ungdjur lär sig då också var de ska hämta födan till vintern.

Man ska vara medveten om att räven är det mest svårfångade djuret i skogen. Därför krävs det mycket list och finurlighet för att få en räv i fällan. Lyckas du få in en gammal rävhona, så är det lönen för ett mycket välgjort förarbete.

Här följer lite knep och knåp hur man kan göra för att fångsten ska bli lyckad.

Först ska du täcka botten i buren med något t.ex. mossa ris eller barr från en myrstack, strö därefter ut såd i fällan detta för att möss ska komma och lämna sin vittring. Lagg granris mossa mm. över buren, detta skall göras så tidigt som möjligt så att buren upplevs som en naturlig matplats till hösten. Luckan skall vara öppen året runt, när fällan inte används gillras den upp med en galvad spik. Vill du inte att gavlarna ska blänka så smutsa ner fällan, använd sådana material som finns på platsen t.ex. jord, lera, gräs el dyl. Använd alltid handskar när du jobbar med fällan så blir överföringen av din egna vittring mindre. Om du använder målarfärg så finns det risk för att lukten sitter kvar i flera år och skrämmer bort djuren. Andra saker som man ska undvika är att använda tobak invid fällan. Det är mycket olämpligt att urinera knacka ur pipan slänga ut snuset eller fimpa en cigarett i fällans närhet.

Om det finns risk för att fällan kan bli nedisad av t.ex. frost vintertid, går detta att förebygga genom att frontgaveln placeras så att den står vinkelrätt mot solen mellan kl 11 och 14 mitt på dagen. Då kommer solen att frosta av plåten med jämna mellanrum, signalhålen på baksidan kan du täcka över med genomskinlig plast som tejpas fast.

För att locka djuren till platsen ska man använda någon form av åtel, här följer en rad med förslag på olika åtlar.

För att djuren inte skall bära iväg med de åtlar som du lägger ut vintertid, kan det vara lämpligt att hålla vatten över dem så att de fryser fast i marken, du kan också lägga alltihop i en spann vatten och frysa ner hela spannen med innehåll sedan har djuren arbete en bra stund.

Trafikdödade och självdöda djur grävs ner i fällans närhet. Täck över med 20-40 cm jord för att hindra insekter från att lägga ägg i kadavret, efter 2-3 månader är kadavret kalasmat för räven, en del fångstmän sätter extra krydda på åteln och täcker kadavret med gödsel, otroligt nog har detta en positiv inverkan på rävens intresse.

Skinn från klövvilt är en annan beprövad metod, skär skinnen i små tärningar och strö ut dessa över ett stort område runt fällan. Man kan även rulla ihop skinnen med håret inåt, bind sedan skinnen i burtaket och efter en tid har hela skinnen surnat och luktar vida omkring.

Surt och färskt blod kan också användas i syfte att locka räv och mård på långa avstånd.

För att få blodet att räcka längre så kan du blanda ut det med snö fjädrar och dun, håll ut blodet i ett kors med fällan i centrum. Korsets armar kan göras 2-400 m långa, lägg även en hög med blodigt dun inne i fällan.

Ägg är ett mycket användbart bete som kan användas i många olika varianter. Ett sätt går ut på att man sticker hål på äggen, sen får de stå i värme och surna. När äggen fått sin rätta arom går du ut och krossar

dem mot fällan och träden runt omkring, detta attraherar Mård och andra boplundrare. En bra regel som man inte ska frångå är att alltid ha ett helt hönsägg längst in i fällan, ibland är det ägget som avgör om det ska bli fångst eller inte. I våra fågelfällor skall det alltid ligga ett färskt hönsägg längst in, lägg dock ägget utom räckhåll för lockfågeln.

Surströmmingsåtel, lägg fisken i plastpåsar som du knyter i hop, gå sedan ut till fällan och häng upp påsarna i träd och buskar runt fångstplatsen, då påsarna är upphängda, punkterar du dem med småhål så att lukten kan sprida sig.

Inälvor från fällt vilt är en bra åtel, när du skjutit något vilt läggs inälvorna i en säck. Slåpa sedan säcken till fällan och häng upp den som bete. Levern räknas som en delikatess bland rovdjuren, och då speciellt lever från fågel.

Jäst Kött. Ta ett spann och fyll på lite vatten lägg i några ägg och bitar av fisk eller kött, man kan även blanda i blod mjölk eller vad du har hemma för tillfället. Täck över spannet med ett lock som inte sluter tätt, men som håller ute alla insekter. Sedan ska detta stå varmt och jäsa i några veckor, när du börjar undvika att gå i närheten av spannet så har innehållet jäst färdigt. Lägg de fasta delarna i fällan smeten som är kvar drygar du ut med sågspån eller något annat lämpligt, och lägger ut som fångstarmar i kryss med fällan i centrum.

OBS om du använder ett tätslutande kärl så måste detta ha en luftkanal som förhindrar sprängning. En jägare har berättat om en glasburk som exploderade i pannrummet, händelsen resulterade i att jägaren blev hotad med skilsmässa om det upprepades.

Svedd Katt Enligt gamla fångstmän är våra jamande husdjur det bästa betet för räv, men här vill det till att välja bete med omsorg. Skulle grannen hitta familjens ögonsten hängande i din rävfälla och dessutom svedd, så blir nog grannsamjans utsatt för större prövningar än vad den klarar av. Speciellt med tanke på att katt inte är jaktbart vilt, numera måste man vara helt säker på att det är en vildkatt i fällan innan den avlivas.

Levande musåtel lockar både räv och mård. Ta några större dunkar och fyll dem med säd, lägg dunkarna i närheten av fällan och täck över alltihop med halm ris och regnskydd så att säden och halmen håller sig torr. Var noga med att det blir springor och gångar så att mössen kommer in, men inte småfåglar. Underhåll sedan åteln året runt så kommer snart traktens rovdjur att hitta det nya skafferiet och besöka platsen regelbundet.

Levande musåtel i lastpall detta är ett av de bästa knepen. Skaffa en lastpall (helst i plast) gräv ner den i marken, stick smårör i sidorna som mössen kan springa i och ett grovt rör i gaveln där säden skall fyllas på. Stoppa in gullfiber och lump i pallens hålrum som mössen skall använda till sina bobyggen, täck sedan över pallen med plast och jordtorvor. Ovanpå pallen ställer du rävfällan, täck fällans botten lägg en halmbal på var sida om fällan och halm över.

Bäverkött kryddat med bävergäll är ett mycket bra bete för räv. Det sägs att köttet behåller sin vittring även i fruset tillstånd.

Vittra in med skjutet räv. En ny fälla kan vara trög att få igång, ända tills man fått in första räven. Skulle du få tillgång till en räv från annat håll så missa inte detta tillfälle, gnid då in den nya fällan med rävens vittring. Undvik dock att använda stora hanar då detta kan ge motsatt effekt.

Honung är ett bra lockmedel, detta är mest lämpat för grävling, mård, råttor, och möss. Observera att honungskakor ej är lämpligt under de årstider då bina flyger, de kommer i så fall att hämta hem sin honung igen. Skär en tvättsvamp i tärningar lägg dem i varm honung och pressa ur luften, därefter kommer inte bina åt honungen längre. Koka tamponger i honung går också bra.

Valerianadroppar är ett enormt effektivt lockmedel för alla köns mogna kattdjur, fäst en indränkta tygbit med häftstift i hålfoten under skon. Gå sedan en runda i det aktuella området, så kommer det snart att hända saker. Finns att köpa i hälsokostaffärer.

Kattmat luktar starkt och lämpar sig därför bra som bete i våra kattfällor. Kombinerar detta med valerianadroppar så är fångsten garanterad.

Höns gödsel blandat med dun är en luktåtel som djuren gärna vill undersöka. Den går även bra att använda som doftspår fram till fällan, gödseln tar även bort mänsklig vittring effektivt.

Bisamråtta fångas utan åtel, för detta lämpar sig våran minkfälla där ingångsgaveln är uppklippt till 11 eller 15cm. Placera fällan mitt i deras gångväg till vattendraget, lägg även någon form av hinder vid sidorna av buret. Det dröjer inte länge förrän första bisamråttan är infångad, om det inte blir någon fångst de närmaste dagarna står fällan i en gammal gångväg.

Levande kråka används i våra kråkfällor. Den här fångsten är effektivast på våren då kråkorna håller revir runt boplatsen, förbered tidigt med att hålla uppsikt på var kråkorna bygger sina bon. I brist på kråka som lockfågel så går det bra att börja med en skata, kaja eller nötskrika som är avsevärt enklare att fånga. Ställ ut buren i de olika reviren, är du tillräckligt nära boet så handlar det om minuter innan kråkparet sitter i fällan. Om det däremot inte blir någon fångst på en hel dag, så är det ingen mening med att låta fällan stå kvar en dag till. Då ett kråkpar är infångat så är reviret tömt och fällan måste flyttas till nästa revir. Fällan går också bra att använda till skator, nötskrikor mm. I det fallet räcker det att mata med bröd, slaktavfall och liknande. Luckorna kan självutlösa i blåsigt väder detta förebyggs genom att lägga en sten ovanpå luckan. Kråkfällan är också den mest mångsidiga av alla våra fällor den har fångat räv, grävling, hare, kanin, gris, mink, mård och alla sorters fåglar.

Duvor och Kajor i kråkfällan en fastighetsskötare berättade hur han fångar duvor med kråkfällan, han använder balkonger och plana hustak i sitt arbete. Som bete användes majs och olika sädessorter, signalen är två små vimplar i var sitt snöre som hängs över balkongräcket. Rekordfångsten hittills var fyra duvor på en gång, en lantbrukare har tagit sju kajor på en gång i kråkfällan. Ett knep när man ska ta ut fågeln, är att använda en ståltråd med en krok i änden. I luckans nedre kant finns en springa för ändamålet, haka kroken om fågelns ben så kan den inte smita iväg eller hoppa runt i buren när du öppnar luckan.

Råttor vi har en minkfälla med 19mm nät för råttfångst. Enstaka råttor går att mata in med köksrester men i miljöer där det finns obegränsat med mat fungerar inte detta. Då råttorna ofta bor på ett ställe och äter på ett annat så spärrar man helt enkelt av deras färdväg och sätter grupper av fällor bredvid varandra. Om fällorna är placerade utomhus ska de täckas över då råttor ogärna går ut på öppna ytor där de lätt kan bli ett byte för rovdjur. Råttor har förmågan att varna varandra för förgiftad mat men de varnar inte varandra då de fångas i fällor som står gruppvis, döda däremot inga råttor i närheten av fångstplatsen. För att inte bloda ner alla fällorna vid avlivningen samlar du ihop råttorna i en fälla genom att sätta två fällor mot varandra, lägg dem sedan på sidan så luckorna öppnas och råttan byter bur. En fälla rymmer drygt tio råttor, de attackerar inte varandra i fångenskap som man skulle kunna tro.

Inmatning av Fällor om du bara är ute efter mård och grävling så behövs det inte så omfattande förberedelser. Oftast räcker det med ägg och honung eller jästa och sura köttrester, framåt höstkanten är övermogna körsbär och plommon ett mycket bra bete för grävling. En fångstman berättade att han enbart använde havre, enligt honom var det en åtel som aldrig missade. Med tanke på de problem som bönderna har i havreåkrarna på hösten, så har han säkert helt rätt. Vill du vara säker på att inga djur ska undgå fällan så laga även till en burk med jäst kött. Grävling fångas effektivast om du ställer en hel grupp med fällor på samma plats, jag har själv fångat upp till fyra grävlingar på en natt.

Minken behöver man inte fjäska så mycket för, skillnaden är att de vill ha färsk mat som t.ex. lever från fågel, fisk mm, det är också effektivt med ägg och räkskal. Enbart fjädrar och dun i fällan är ett annat bra lockmedel, som inte surnar och dessutom är helt underhållsfritt. Kombinera detta med att utnyttja minkens nyfikenhet, de vill gärna utforska mörka hål och grottor, täck över fällan och placera den utmed en strandkant eller på en bräda över ett dike. Var noga med att placera plogformade hinder vid sidorna av fällan så att djuren ser fällan som enda genomfarten. En mycket bra variant är att sätta flytpontonier på en T formad bräda (se bild), lägg sedan brädan rakt ut i sjön med fällan nästan längst ut, en så rolig leksak kan minken inte motstå. Vår dubbelfälla är avsedd att fånga från båda hållen samtidigt, lämpliga placeringar är på en bräda över ett vattendrag eller på en byggd spång inuti en större vägtrumma. På hösten när minkhonan är ute med ungarna, är det därför inte ovanligt med dubbel fångst. Då honan sitter i buren med en unge i andra rummet, så avlivas endast ungen. Ge sedan honan vatten och placera ytterligare fällor invid dubbelfällan. De övriga ungarna överger inte honan i första taget, så med lite tur får du möjlighet att ta bort hela familjen. Observera att enl. Svensk lag får hon inte sitta mer än 12 timmar i buren. Undersök också om den lokala fiskevårdsföreningen betalar skottpengar för mink, i många sjöar kan det vara en lönsam affär att ha fällor utplacerade.

En sak som du ska vara medveten om är att gamla honor är betydligt svårare att fånga än hanar och ungdjur, detta gäller speciellt för gamla mink och mårdhonor. Det är ytterst ovanligt att en hona med nedslitna hörntänder fångas i någon av de på marknaden förekommande slagfällorna. Av någon anledning är dessa honor inte lika rädda för att gå in i våra grävling och rävfällor. Troligtvis handlar det om att de inte känner någon rädsla eller fara med att gå in i en så stor bur, som ej heller upplevs som en fälla. Samtidigt som de går in kan de också hålla uppsikt genom nätet över vad som händer på utsidan.

Om du av någon anledning ej vill ha mink och mård i de stora fällorna så finns det två sätt att undvika detta. Det första är att du klipper upp smithålet i fällans bakgavel, eller att du ökar trycket på trampplattan genom att öppna saxsprinten ytterligare, använder du vårt hänggiller finns inte denna möjlighet.

Här följer en lista över beten som används vid fällfångst.

Jäst kött, Fisk, Fågel, Katt, Höna, Mus, Råtta, Skinn, Inälvor, Fjädrar, Dun, Grishuvud, Kadaver, Hönskött, Kattskit, Hund/Kattmat, Blod, Fiskrens, Surströmming, Bäverkött, Bävergäll, Räkskal, Kräfta, Ägg, Mjöl, Bröd, Honung, Sirap, Hushållsavfall, Säd, Plommon, Körsbär, Äpple, Morötter,

Hönsgårdar ett vanligt problem är att bönder inte får ha sina hönsgårdar i fred. Vi har provat lite olika varianter med att placera fällan utmed stängslet, eller ladugårdsväggen. Det bästa tycks vara att ta upp ett hål i nätet så att själva buren står inne i hönsgården, gärna utmed en vägg. Saknas hönsgård kan du även palla upp fällan i hönshuset nattetid, mitt för hönornas utgångshål, här ska ju alla passera även räven och mården.

Mullvad & Sorkproblem. Vi har fått frågan hundratals gånger "hur blir man av med sork och mullvad". Här har det inte funnits några bra metoder, men till slut så har vi hittat en bra fälla som löser problemet. Fällan kräver en arbetsinsats med spaden men det är det värt när resultatet är garanterat. Fångar även sork som inte låter sig fångas i vanliga mullvadfällor. Fällan är av den gamla modellen som funnits i flera hundra år och är handgjord i björkträ.

Oro för kapade svansar. Det händer i bland att vi blir uppringda av jägare, som är oroliga för att svansen ska klippas av när hunden går in i rävfällan. Jag har studerat hur djuren reagerar i det ögonblicket då luckan utlöses, reflexmässigt roterar djuret för att se vad som händer bakom ryggen, och då rycks svansen in automatiskt. Vi har nu levererat flera tusen rävfällor och hittills har inte en enda svans kapats. Däremot är det väldigt irriterande att ha hunden sittande i fällan. Vår egna stövare blev botad från detta intresse med några spannar iskallt vatten, och en hel dags internering i fällan.

Kräftfiske. Vi har tagit fram en ny betesbox med överlägsna egenskaper. Till att börja med så flyter boxen, vilket medför att kräftan måste klättra upp i burtaket för att hämta den. När kräftan kommit ner med boxen och ska börja äta, så tappar den boxen och får då klättra upp på nytt. Detta upprepas i det oändliga och ser väldigt komiskt ut, eftersom boxen ständigt är i rörelse så sprids vittringen bättre än med fast monterat bete. Boxen är vit och denna färg är inte vald av en slump, vid våra tester av nya ingångar för signalkräftor, upptäckte vi att ett vitt föremål var av större intresse än betet inne i buren. Efter en tids funderande blev slutsatsen att då kräftorna känner vittringen av betet så söker de efter det som är vitt, eftersom de vet att fiskkött har denna färg. Senare har denna teorin bekräftats, av fiskare som var med på den tiden då man använde terpentin och vita linneträskor som bete.

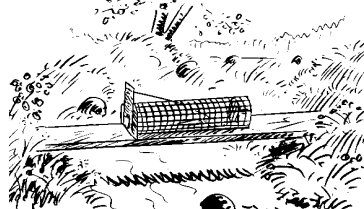
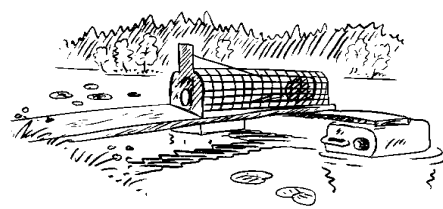
Till sist några rader om etik, lagar samt avlivning av djur.

Viktigast av allt är att fällorna kontrolleras regelbundet. Ska du åka bort så glöm inte att gå ut och gilla upp fällorna med en spik i stället. Lagen säger att en levandefångstfälla ska kontrolleras 2 ggr/dygn, morgon och kväll är lämpligast. Likaså ska minst en del av buren vara täckt för att skydda djuret mot vind och regn. Undvik även att ställa fällan i solen speciellt viktigt är att djuret inte blir utsatt för eftermiddagssol. Ibland blir djuren stressade och rastlösa av att sitta i buren. Läger man en träbit i fällan så har djuret något att sysselsätta sig med. Detta höjer inte fångstligheten, men personligen tycker jag att det är positivt om man kan lindra den dödsångest som djuren utsätts för. Tiderna då olika djur får fångas står i jakttabellen, den finns hos handlare som säljer ammunition. Du ska även märka fällan med namn och telefon nr, för att samtidigt förhindra stöld är det lämpligt att rista in detta direkt i plåten.

Som fångstman ska du alltid visa respekt för det fångade djuret, och inte orsaka mer stress och lidande än vad som är nödvändigt. Avliva djuret snarast efter fångsten. Detta kan göras på olika sätt en kula i huvudet är det minst smärtsamma för djuret, här finns en bra regel för att kulan ska träffa rätt. Dra ett tänkt X mellan öron och ögon, hjärnan ligger alltid mitt i krysset oavsett vilket djur det rör sig om. Minkens skallben är lika tjockt som ett äggskal, här räcker kraften från ett större luftgevär förutsatt att skottet avlossas mot hjärnan på högst 5cm avstånd, till övriga större djur krävs minst cal 22. Avlivning av fåglar går lättast genom att hålla i benen ta sedan tag i huvudet och ryck till, fåglar har väldigt lite muskulatur i halsen så halskotpelaren går av direkt och döden är ögonblicklig. Något som är helt förbjudet är att dränka djur, detta betraktas som djurplågeri och är straffbart.

Jag hoppas att tipsen kommer till nytta och att fällfångsten blir lyckad.

Hälsningar Lars-Olof Lundgren Upphovsman och idégivare till Lotin Fällorna

PS Har du några egna knep och tips
Som du vill vidarebefordra till andra
fångstmän så hör av dig till oss DS

LO LUNDGREN I NÄSSJÖ AB
Möbelvägen 17

S-57175 Fredriksdal

Tel 0380-26164 Fax 0380-26163

E-mail: larsoloflundgren@hotmail.com

Hemsida: www.lotin.se